

OSNOVNI SUD U BANJALUCI
BROJ 71 0 K 012280 01 K
DANA, 12.9.2011.GODINE

U IME NARODA

Osnovni sud u Banjaluci, kao krivični, u vijeću sastavljenom od sudije Spasena Kelemana kao predsjednika vijeća i sudija porotnika Sofije Brkić i Branka Vučića, kao članova vijeća, sa zapisničarem Milkom Lakić, postupajući u krivičnom predmetu protiv optuženog M. N., D. I. i N. Dj., zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337 stav 4 Krivičnog zakonika Republike Srpske, odlučujući po optužnici Osnovnog javnog tužilaštva Banjaluka broj KT-I-396/01 od 8.10.2001.godine, po održanom usmenom, javnom glavnom pretresu na dan 31.8.2011.godine, donio je i dana 12.9.2011.godine u prisustvu optuženih i njihovih branilaca G. B., advokata iz B.L. i M. S., advokata iz B. te javno objavio

P R E S U D U

OPTUŽENI:

1. M. N., sin M. i M. rođeno I. rođen ...godine u selo K. opština D. sa prebivalištem u B.L. Ul..., Srbin, državljanin RS BiH, oženjen otac dvoje punoljetne djece, pismen sa završenom Industrijsom pedagogijom, vojsku nije služio, odlikovan, penzioner, srednjeg imovnog stanja, neosudjivan, brani se sa slobode
2. D. I., sin S. i M. rođeno B., rođen ...godine u B., sa prebivalištem u Ul..., pismen, profesor, zaposlen, otac dvoje maloljetne djece, vojsku služio bez čina i odlikovanja, srednjeg imovnog stanja, neosudjivan, ne vodi se krivični postupak za drugo krivično djelo, brani se sa slobode,
3. N. DJ., sin Dj. i D. rođeno Nj., rođen ...godine u S. sa prebivalištem u N. S. naselje V., Ulica..., Srbin, državljanin BiH i Republike Srbije, pismen, mašinski inženjer zaposlen, oženjen, otac troje punoljetne djece, vojsku služio, desetar, srednjeg imovnog stanja, neosudjivan, ne vodi se krivični postupak za drugo krivično djelo, brani se sa slobode,

Na osnovu člana 350 tačka 3 Zakona o krivičnom postupku Republie Srpske ,

OSLOBADJAJU SE OD OPTUŽBE

Da su:

Dana 23.11.2000.godine u Banjaluci u namjeri da sebi M.E. – M. pribavi u vlasništvo stan u B., Ulica..., površine oko 116 m2, radne oznake 501 P, prekoračili granice svog ovlaštenja, tako što su prvooptuženi u svojstvu direktora Republičke direkcije R. S.,

drugooptuženi direktora ODP "I "D" B. i trećeoptuženi direktora "W" DOO B., zaključili fiktivni ugovor o ustupanju potraživanja "cesiji" broj protokola ... prema kojem je cedent – Republička direkcija svoja dospjela potraživanja u iznosu od 148.362,15 KM prema cesusu – ODP IMG "D." B., a po osnovu isporuke 300 tona mazuta odobrenog rješenjem Vlade Republike Srpske broj 02-1-020-1216/99 od 21.12.1999.godine kao donacije na teret budžeta Republike Srpske ustupila cesionaru "W." DOO B. iako isti nisu bili ni u kakvom poslovnom odnosu, a na osnovu kojeg ugovora je ODP IMG "D." B. izvršila uplatu navedenog iznosa na žiro račun "W." DOO B. sa kojima je M. E. – M. dana 16.9.2000.godine zaključila ugovor o udruživanju sredstava za izgradnju stana broj 103/2000, pa joj je ovo preduzeće po nalogu trećeoptuženog izdalo fiktivni nalog blagajne broj 047/2000 od 13.12.2000.godine, kao da je ista uplatila na blagajni preduzeća u gotovini iznos od 139.692,00 n a koliki iznos je i ugovorena izgradnja stana i na taj način oštetila budžet RS za iznos od 148.362,15 KM.

Čime bi počinili krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337 stav 4 Krivičnog zakonika Republike Srpske.

Na osnovu člana 99 stav 1 Krivičnog zakona Republike Srpske troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

O b r a z l o ž e n j e

Osnovno javno tužilaštvo Banjaluka podiglo je optužnicu broj KT-I.396/01 od 8.10.2001.godine protiv N. M. iz B.L., I. D. i Dj. N. iz B., zbor krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337 stav 4 Krivičnog zakonika Republike Srpske. Pri podnijetoj optužnici ostaje u cjelosti okružni tužilac Banjaluka zahtjevajući od ovog suda da se optuženi oglase krivim i kazne po zakonu zbog predmetnog krivičnog djela, ujedno predlažući da u koliko sud smatra da M. E. M. nije ostvarila protupravnu imovinsku korist da sud optužene oglasi krivim zbog pokušaja izvršenja predmetnog krivičnog djela. Branioci optuženih u završnoj riječi su zatražili od suda da se optuženi oslobode od optužbe pošto Okružno tužilaštvo nije dokazalo da su isti izvršili predmetno krivično djelo ističući da nedostaju umišljaji na strani optuženih te da nije nastupila nikakva šteta kako to tvrdi optužba te da ako je nešto donacija onda se to ne plaća te da ne može ni biti štete za budžet RS.

Na održanom usmenom, javnom i glavnom pretresu sud je ispitao optužene M. N., D. I. i N. Dj. i u dokaznom postupku neposredno saslušao svjedoka S. V., uz saglasnost stranaka pročitao iskaze svjedoka L. Dj., M. M. E., Č. M., M. B., Č. Ž., M. D. i P. N., pročitani su pismeni nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka ekonomske struke M. Z., pročitani su dokazi materijalne prirode i to: fotokopija molbe za rješavanje stambenog pitanja M. M. E., pročitani su računi preduzeća „W“. DOO B. od 2.11.2001.godine, pročitani su dopisi Direkcije upućeni preduzeću „W“ od 24.4.2001.godine, pročitane su fakture, otpremnice i računi korišteni prilikom izrade nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka M. Z., pročitani su ugovori o udruživanju sredstava zaključeni između M. M. E. i preduzeća „W“, pročitani su ugovori o cesiji, rješenje Vlade RS od 21.12.2001.godine, presuda Osnovnog suda Bijeljina broj 800PS003548 08 PS od 4.7.2008.godine, pročitano objavještenje „W“ Vladi RS od 8.12.2007.godine i dopis iz 2009.godine bez

datuma, dopis Ministarstva, Republičke direkcije od 1.9.2008.godine upućen Centru javne bezbjednosti Bijeljina, izvod iz kaznene evidencije za optužene te izvršen uvid u ostale priloge u spisu ovog suda broj 71 0 K 012280 01 K i KI-299/01.

Pošto je navedene dokaze ocjenio pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, vijeće ovog suda smatra da nije dokazano da su optuženi M. N., D. I. i N. Dj. izvršili krivično djelo koje im se javnom optužbom stavlja na teret iz slijedećih razloga:

Optuženi M. N. ne priznaje izvršenje predmetnog krivičnog djela. U svojim iskazima koje je dao tokom krivičnog postupka je saglasno iskazivao da se u kritičnom periodu nalazio na čelu Republičke direkcije RS koja je najčešće služila kao servis Vlade RS u razmjeni roba. Isti ističe da je imao valjanu odluku Vlade da preduzeću ODP IMG „D“ Bijeljina isporuči 500 tona mazuta a što je učinjeno na uobičajen način. Isto je uredno fakturisano. Isti ističe da je to smatrao uobičajenim poslovanjem sve dok se nije u Direkciju pojavila M. E. – M.. Ista mu je saopštila da raspolaže sa odlukom Vlade RS oko rješenja svog stambenog pitanja. Isti ističe da je tada shvatio da isporučeni mazut pomenutom preduzeću je upravo namijenjen u tu svrhu. Nakon izvjesnog vremena u Republičku direkciju je došla pomenuta M. E. – M. sa optuženim D. I. koga optuženi M. N. nije poznao. Isti su imali fakture za isporučenu robu kod sebe i saopštili su optuženom N. da ih je finansijska policija savijetovala da kroz ugovor o cesiji zatvore poslovni odnos. Isti je tada shvatio da se dodjeljeni mazut upravo dodjeljuje zbog rješenja pomenutog stambenog pitanja. Isti ističe da je tada obavio potrebne konsultacije sa Predsjednikom Vlade RS M. D. i isti mu je rekao da uradi kako smatra da je najbolje u skladu sa zakonom te da je predmetna nafta dodjeljena upravo radi rješavanja stambenog pitanja narodnog poslanika M. E. – M.. Isti ističe da je obavio potrebne konsultacije sa pravnikom iz Republičke direkcije N. P. koji mu je objasnio da se sporno pitanje može najlakše riješiti sa potpisivanjem ugovora o cesiji. Isti ističe da se ne može raditi u konkretnom slučaju o fiktivnoj cesiji jer postojao je poslovni odnos i sva tri subjekta u pomenutom ugovoru koji su i potpisali a predmetni stan je stavljen na raspolaganje Vladi Republike Srpske. Isti ističe da „njegov“ pravnik i finansijska policija su ga uvjerali tada da se na taj način štiti državna imovina i sprečava bilo kakva zloupotreba. Da nije potpisan pomenuti ugovor o cesiji moglo se dogoditi da se otudje sredstava Vlade RS jer bez ugovora o cesiji koji je predmet ovog optuženja predmetni stan bi vjerovatno mogao biti proveden u vlasništvo M. E. – M..

Optuženi I. D. u svojim iskazima tokom postupka je saglasno iskazivao da je postao direktor ODP IMG „D“ B. u avgustu 2000.-te .godine i da je u početku mislio da je mazut koji je stigao u njegovo preduzeće donacija Vlade RS njegovom preduzeću. Međutim, u preduzeće su počele stizati fakture i isti je shvatio da je u obavezi da navedenu robu plati. Č. M., radnica njegovog preduzeća mu je saopštila da navedenu robu trebaju plaćati. U tom trenutku isti nisu imali novaca na računu te nisu odmah počeli plaćati fakture. U tom periodu u preduzeće je došla M. E. M. i saopštila mu da se ta sredstva trebaju platiti preduzeću „W“ za kupovinu stana. Optuženi ističe da to nije htio u početku raditi te da je sa M. E. – M. otišao kod optuženog M. N. kome je ista rekla da je Predsjednik Vlade RS rekao da se na taj način njoj treba riješiti stambeno pitanje a što je optuženi i potvrdio. Navedeni iznos novca za primljenu robu je supsesivno plaćan preduzeću „W“. Isti ističe da mu je Finansijska policija sugerisala da zaključi ugovor o cesiji kako bi regulisao sporni odnos. Isti ističe da niti on niti njegov prethodnik na mjestu direktora pomenutog preduzeća nisu tražili donaciju mazuta od Vlade RS.

Optuženi N. Dj. u svojim iskazima koje je davao tokom postupka je istakao da je u kritičnom periodu bio vlasnik privatne firme DOO „W“ B. Sjeća se da je negdje u septembru 2000.godine u firmu došla M. E. – M. i kupila stan i istima rekla da će pomenuti stan biti plaćen preko Republičke direkcije RS. Sačinjen je ugovor određena veličina i cijena predmetnog stana. Pomenuti ugovor je i potpisan. U biti riječ je bilo o predugovoru pošto je u njemu navedeno da je naručilac posla M. E. – M. iako je tada ista tvrdila da će predmetni stan za nju platiti Republička direkcija. Isti je naglasio da u vezi cijelog posla oko kupovine predmetnog stana nije vršio on, nije potpisao ugovor o cesiji jer nije bio prisutan.. Ugovor o cesiji je potpisao M. B. koji je vodio finansije u njegovom preduzeću i isti ističe da je bio u ubjedjenju da M. E. M. ima odluku Vlade Republike Srpske za rješavanje svog stambenog pitanja ali on tu odluku nije tražio. Isti ističe da je pomenutoj Mitrović M. E. M. izdan formular koji glasi kao nalog blagajni i da je riječ o fiktivnom nalogu koji je pomenutoj izdan na njen zahtjev a zašto optuženi kaže da nezna. Na kraju je isti istakao da on nije izdao bilo kakav nalog niti naredio nekom od svojih radnika da se izda fiktivni nalog blagajni od 13.12.2000.godine a što mogu potvrditi iskazi svjedoka M. B. i V. S. kao iskaz M. E. M. koja je sve poslove u tom periodu zaršavala sa radnikom tog preduzeća V. S.

Saslušani svjedok S. V. u svom iskazu je istakao da je u kritičnom periodu radio u firmi „W“ na radnom mjestu direktora gradnje a u to vrijeme vlasnik firme je bio optuženi Dj. N. Bili su u normalnim odnosima a optuženi je povremeno bio u C. G. a povremeno i u B.. Isti ističe da se sjeća posla sa M. E. – M. kada je ista došla u firmu da kupi stan. Isti su zaključili ugovor i ovjerili u sudu u B. Isti ističe da je imao potrebno ovlaštenje da sklapa navedene poslove od vlasnika Dj. N. i da je vodio sav taj posao oko izgradnje stana za M. E. – M. To je bio uobičajen način poslovanja tog preduzeća u kojem je svjedok radio sve do 2002.godine a predmetni stan je bio završen prije nego što je isti napustio pomenuto preduzeće. Prema njegovim saznanjima a dok je on bio u preduzeću M. E. – M. nije preuzela predmetni stan i ista nezna sudbinu istog. Na upit branioca optuženog N. Dj. svjedok je kategoričan da je on zaključio ugovor o udruživanju sredstava sa M. E. – M. te da se primjerak tog ugovora nalazi u sudu u B. a poslove praćenja realizacije ugovora i dinamike plaćanja u preduzeću je vodio M. B. a nakon predočavanja naloga blagajni od 13.12.2000.godine svjedok je izjavio da je pomenuti nalog potpisao M. B., jer se optuženi N. Dj. tada nalazio u B. u C. G. Svjedok Dj. L. u svojim iskazima tokom postupka je saglasno iskazivao da je poznavao narodnog poslanika M. E. – M. iz kontakata koje je ista imala sa Predsjednikom vlade RS. Također ističe da je znao da ista ima određene probleme sa stanom u B., pošto je koristila napuštenu imovinu. Isti ističe da se sjeća da jednom prilikom u kritičnom periodu u kabinet Predsjednika vlade RS gdje se isti nalazio došla M. E. – M. sa direktorom preduzeća „D“ B. Isti su rekli da su najavljeni kod predsjednika Vlade objašnjavajući da je kontakt u vezi rješenja stambenog pitanja. Predsjednik vlade je tada bio bolestan i nalazio se u L. Svjedok je stupio u kontakt telefonom sa predsjednikom vlade RS i isti je rekao da iz zdravstvenih razloga ne može doći i sugerisao mu da pomenute primi direktor Republičke direkcije optuženi M. N. ili pak Ministarstvo. Isti ističe da u tom susretu nije bilo konkretnog dogovora o načinu rješenja stambenog pitanja M. E.– M. već je bilo riječi oko pomoći da se to pitanje riješi. Svjedok M. E.-M. tokom postupka je istakla da joj je poznata odluka Narodne skupštine RS od 1996.godine koja je regulisala pitanje rješavanja stanova za Narodne poslanike koji su morali napuštati stanove iz kategorije napuštene imovine. Takav slučaj je bio i sa njom pošto je morala napustiti stan koji je koristila u B. Ista ističe da se interesovala za

rješenje svog stambenog pitanja te da je podnijela pismeni zahtjev u Sekretarijat Vlade početkom oktobra 2000.godine. Poslije podnešenog zahtjeva u kontaktima joj je rečeno da pronadje stan i da će joj se kupiti stan u B. Ista ističe da zna redovan postupak oko rješavanja stambenog pitanja i smatrala je da bi bilo normalno da dobije odluku ili rješenje Vlade o dodjeli stana te da Vlada taj stan i plati. Kasnije je saznala da to neće ići tim putem već dodjelom nafte nekom od državnih preduzeća u B. a to preduzeće bi joj za uzvrat kupilo stan. Ista ističe da je sa optuženim I. D. kontaktirale službene osobe iz Ministarstva i da su isti potvrdili da će se istoj riješiti stambeno pitanje dodjelom nafte preko Republičke direkcije i da ista o tome neće dobiti nikakvu pismenu odluku. Ista ističe da je sa optuženim I. D. kontaktirala optuženog M.N. i da je tu bio pravnik iz Republičke direkcije i da su tada razgovarali kako da se provede ovaj posao. Ista ističe da zna da je optuženi D. I. u razgovoru kod optuženog M. N. sugerisao i prenio mišljenje inspektora finansijske policije da je naj bolje da se ovo pitanje „zatvori“zaključenjem ugovora o cesiji. Tada su krenule uplate preduzeću „W“ u ratama. Nakon što je uplaćen cjelokupni iznos svjedok je pozvan iz preduzeća „W“, i ista je zatražila potvrdu iz koje bi se vidjelo da je stan uplaćen na njeno ime. Ista je istakla da je potpisala ugovor o udruživanju sredstava za izgradnju stana broj 103/2000 . Ista ističe da je preduzimala sve radnje po rješenju svog stambenog pitanja. Čak i prije podnošenja pismene molbe za rješenje stambenog pitanja i da joj je Predsjednik Vlade RS rekao da postoji odluka uiz 1996.godine da se rješavaju stambena pitanja Narodnim poslanicima i da se u duhu te odluke i ona obrati Vladi RS za rješenje svog stambenog pitanja. Ista ističe da nije poznavala prije tog slučaja optuženog M. N. te da su je kod njega uputili iz Ministarstva. Ista je naglasila da optuženi D. I. nije znao da je riječ o donaciji mazuta već da je isti dodjeljen tom preduzeću u cilju rješavanja njenog stambenog pitanja. Isti ističe da optuženom N. Dj. tada nije ni vidjela već prvi put u martu 2001.godine kada je poveden ovaj krivični postupak već da je sa njom ugovor zaključio S. V. a da joj je nalog blagajni od 13.12.2000.godine izdalo lice koga ista poznaje pod nadimkom „B“ koji je bio zadužen za poslove finansija u „W“ Ista ističe da je ona i optuženi D. I. su donijeli obrazac ugovora o cesiji i da je tada optuženi D. I. rekao da je to obrazac koji se koristi u preduzeću „D“ kao obrazac za cesiju te da mu je taj obrazac preporučila radnica njegovog preduzeća zadužena za finansije te je prije toga konsultovala inspektore Finansijske policije u B. Svjedok Č. M. ističe da je u kritičnom periodu bila zaposlena kao rukovodilac finansijsko računovodstvene službe u preduzeću „D“ B. i ista ističe da je jednom prilikom optuženi D. I. rekao da će dobiti određenu količinu mazuta od Republičke direkcije. Isti je stizao iz rafinerije u više navrata. Po dobijanju mazuta počele su stizati fakture sa naznakom da se roba plati u roku od 8 dana Republičkoj direkciji. Optuženi D. I. joj je rekao da se to naj vjerovatnije neće platiti Direkciji već za rješavanje stambenog pitanja M. E.-M. tj. preduzeću „W“ DOO B. Ista ističe da plaćanje odmah nije vršila zato što su postali nelikvidni. Ista ističe da kasnije nije prihvatila ni da plaćanje izvrši preduzeću „W“ pošto nije imala odgovarajuća dokumenta po kome bi to platila. Dobijeni mazut su knjizili kao nabavku a ne kao donaciju, a njen prijedlog direktoru optuženom D. I. je bio da se zaključi ugovor o cesiji te bi tek na taj način mogli isto platiti preduzeću „W“ B. Ugovor o cesiji je ista napisala a riječ je o tipskom ugovoru koji je proknjižen u računovodstvu i na taj način je zatvoren sporni odnos. Ugovor o cesiji su pratili ulazni računi izmedju preduzeća „D“ i Republičke direkcije kao i otpremnice a preduzeće „D“ u ovom poslu nije oštećena, cijena mazuta je bila cijena koja je bila na tržištu u to vrijeme a primljenu količinu mazuta isti su potrošili a njoj niko nikada nije rekao da je primljeni mazut donacija i da se ne treba platiti. Svjedok M. B. u svojim iskazima je istakao da je u spornom periodu bio zaposlen u preduzeću „W“ na radnom mjestu rukovodioca finansijskog sektora.

Ističe da mu je poznato kako je došlo do poslovnog odnosa između tog prduzeća i M. E. – M. oko rješenja njenog stambenog pitanja. Sjeća se da je još u avgustu 2000.godine M. E. – M. došla u preduzeće i otišla da razgovara sa S. V. koji je obavljao poslove VD direktora pošto je optuženi Dj. N. boravio u B. gdje su takodjer imali gradilište. Sjeća se da su tada S. i M. E.-M. zaključili ugovor i da je ista tada govorila da ima odluku Vlade da joj se riječi stambeno pitanje. Po okončanju tog posla pomenuta je došla u preduzeće javila se svjedoku i isti je istakao da je to prvi stan koji je plaćen sa žiro računa a svi ostali stanovi su plaćani u kešu gotovinom na blagajni preduzeća. Ista je tada zatražila potvrdu iz koje se vidjelo da su izmirene obaveze po ugovoru. Isti ističe da joj je izdao nalog smatrajući da je to ta potvrda i da je stekao utisak da joj treba ta potvrda da pred porodicom objasni da joj je uplaćen stan. Optuženi N. Dj. je tada bio u B.ali je povremeno dolazio i u B., vršio određenu kontrolu poslovanja a naročito da li ima materijala na gradilištima. Pomenuti stan je tada bio spreman za useljenje a ključevi se nalaze kod svjedoka. Kada je nastao spor oko tog stana isti se obratio Ministarstvu i Republičkoj direkciji da se razčisti sporni odnos tj. da se vidi šta će se sa tim stanom. Isti ističe da je bio ovlašten za potpisivanje finansijske dokumentacije a sporni stan je plaćen žiralno na bazi ugovora o cesiji. Svjedok ističe pomenuta potvrda odnosno nalog blagajni nije bio dovoljan da se predmetni stan uknjiži kao stan M. E. – M. Isti ističe da je on potpisao ugovor o cesiji ali zato nije znao čak ni optuženi N. Dj., koji mu nije rekao da izda nalog blagajni od 13.12.2000.godine. Predmetni stan nije uknjižen na nikoga. Svjedok Č. Ž. u svojim iskazima je istakao da je u kritičnom periodu bio zaposlen u Republičkoj direkciji na radnom mjestu rukovodioca Sektora za opšte pravne i finansijske poslove. Ističe da se sjeća ugovora o cesiji koji se nije mogao provesti zato što Republička direkcija nije bila u poslovnom odnosu sa preduzećem „W“ B. Potraživanje Republičke direkcije prema preduzeću „D“ su prenesena na budžet Rs a kasnije su obaveze kompenzirane. Od 2001.godine isti ističe da ne radi na tim poslovima te ne zna kakva je daljnja sudbina ovog pravnog posla. Svjedok M. D. u svom iskazu je istakao da rješavanje stambenog pitanja M. E.-M. nije bio nikakav pojedinačan slučaj pošto je tada važio zakono napuštenoj imovini te su Narodni poslanici i članovi vlade koji su koristili napuštenu imovinu mogli doći pod udar Medunarodne zajednice. Na sličan način riješeno je stambeno pitanje i predsjednika Narodne skupštine RS Dj., te da je za tu namjenu u budžetu RS bilo obezbjedjeno oko milion maraka za rješavanje ovih pitanja. Na taj način se pokušalo riješiti i stambeno pitanje M. E.-M. kao i drugih lica bez obzira na njihovu stranačku pripadnost. Ističe da mu je poznato da je isporučena određena količina mazuta preduzeću D. iz B. i sjeća se da ga je povodom tog pitanja zvao optuženi M. N. telefonom pošto je bio bolestan i odsutan i da je istom rekao da to pitanje uradi na naj bolji mogući način u skladu sa Zakonom. Isti ističe da mazut koji je ispučen nije bio donacija i po njegovom mišljenju u tom cijelom poslu nije bilo nikakvih nezakonitih radnji niti je kome pribavljena kakva šteta niti korist što je ispravno konstatovao i vještak finansijske struke jer je stan koji je izgradjen tim sredstvima stavljen na raspolaganje Vladi RS i isti se i sada nalazi na raspodjeli. Svjedok P. N. u svom iskazu je istakao da je u kritičnom periodu bio zaposlen kao pravnik u Republičkoj direkciji . Sjeća se da ga je jednom prilikom pozvao optuženi M. N. i pitao za mišljenje da li se može zaključiti ugovor o cesiji između Republičke direkcije za robne rezerve preduzeća „D“ i preduzeća „W“. Kada ga je pitao bio je prisutan i optuženi I. D. i M. E. M.. Isti ističe da je objasnio istima šta znači cesija te da je potrebno postojanje određenog poslovnog odnosa između pravnih subjekata, te da su zvali i Finansijsku policiju iz Bijeljine koja je rekla da se može u ovom pravnom poslu zaključiti cesija. Isti ističe da nije provjeravao da li su tada bili u poslovnim odnosima sa navedenim pravnim subjektima pošto je to posao

finansijske službe u direkciji. Isti ističe da tada se nije mogao zaključiti taj ugovor pošto se nije znala cijena mazuta a tada se tu niko nije nalazio iz finansijske službe ko bi dao taj podatak. Tada mu je pokazan tipski obrazac tog ugovora ali bez navedenih pokazatelja. Riječ je o obrazcu ugovora o cesiji kojih ima na hiljade. Isti ističe da ih je izvodjač radova obavijestio da je stan završen ali da su isti njima odgovorili da je navedeni predmet ustupljen Sekretarijatu Vlade RS na daljnje postupanje.

Iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka ekonomske struke M. Z. proizilazi da je Direkcija uspostavila poslovni odnos sa ODP „D“ B. isporukom 2.999.790 kilograma mazuta na osnovu rješenja Vlade RS od 21.12.1999.godine kojim je Direkcija bila obavezna da pomenutom preduzeću isporuči 300 tona mazuta na teret budžeta. Isporuka je izvršena iz Rafinerije nafte Srpski Brod i preduzeću „D“ je ispostavljen račun Direkcije u ukupnoj vrijednosti od 148.362,15 KM a račune su svom knjigovodstvu knjižili kako Direkcija tako i preduzeće „D“ Bijeljina. Plaćanje mazuta Direkciji od strane kupca utvrđeno je mimo rješenja Vlade ugovorom o cesiji kod Direkcije broj 7651 od 23.11.2000.godine. Prema nalazu pomenutog vještaka formalno proizilazi da postoji oštećena i to preduzeća „D“ B. zbog plaćanja koje nije bila dužna izvršiti a neposrednu korist je mogla ostvariti M. E.-M. stičući pravo po ugovoru po kome nije izvršila uplatu vlastitih sredstava. U vrijeme zaključenja ugovora o cesiji direkcija za robne rezerve RS nije imala osnovana potraživanja od D. a ista nije imala osnovanih obaveza prema Direkciji „D“ je izvršila ugovor o cesiji i platila u pet rata preduzeću „W“ iznos od 148.362,15 KM. „W“ je sa M. E.-M. zaključio ugovor o udruživanje sredstava za kupovinu stana u vrijednosti od 139.692,00 KM. Preduzeće „D“ je u svom knjigovodstvu knjižila račune od primljenog mazuta kao obavezu prema Direkciji i vršila plaćanje „W“ kao plaćanje tih obaveza. „W“ je primljena sredstva od „D“ knjižio kao plaćanje kupca – Direkcija iako pri tome nije zaključio ugovor niti primio narudžbu niti isporučio robu ili uslugu. Nalog blagajni izdat M. E.-M., „W“ nije knjižio nego se o tome nalogu izjasnio kao fiktivnom nalogu koji ne pravi obaveze i prava prema bilo kome u smislu dužničko povjerilačkih odnosa. Na glavnom pretresu održanom u ovom sudu dana 19.11.2002.godine pomenuti vještak se izjasnio da smatra da u ovom pravnom poslu Republička Direkcija nije oštećena a da je preduzeće „W“ evidentiralo Republičku direkciju kao zadrugara sa učešćem u kapitalu zadruge i udruživanjem sredstava do okončanja završetka predmetnog stana. Pojašnjavajući suštinu cesije kao pravnog posla, isti je istakao da u konkretnom slučaju to nije bio predmet njegovog vještačenja ali da kao stručnjak ekonomske struke smatra da je prilikom zaključenja cesije bitno da postoje već ostvareni poslovni odnos ili ugovoreni budući poslovni odnosi koji se mogu prenosom sa subjekata jednog na drugog zatvarati.

Pročitana je dopis Sekretarijata i Vlade RS broj 0/01-750/02 od 10.5.2002.godine kojom isti obavještavaju ovaj sud da M. E.-M. u kritično vrijeme nije podnosila pismeni zahtjev tom organu za rješavanje stambenog pitanja a prema zapisnicima sa sjednica Vlade održanih u istom periodu Vlada nije razmatrala rješavanje stambenog pitanja imenovane niti je u tom pravcu donesena odgovarajuća odluka. Pročitana je kopija molbe M. E.-M., narodnog poslanika za rješavanje njenog stambenog pitanja upućene Vladi RS a koja datira od 5.10.2000.godine. Pročitana je račun Preduzeća „W“ br. 028/2001 upućen Ministarstvu i Republičkoj direkciji u kojima isti fakturišu iznos od 148.362,15 KM na ime ugovora o udruživanju sredstava za izgradnju stana površine 116,41 m² u B. u Ul..., a fakturisani iznos plaćen je avansno ugovorom o cesiji broj 02/2-320-7651 od 23.11.2000.godine, pročitana je dopis Republičke direkcije upućen preduzeću „W“ od 24.4.2001.godine u kojem se zahtjeva povrat sredstava u roku od 7

dana u iznosu od 148.962,15 KM koje je istima uplatila „D“ B. na osnovu ugovora o cesiji od 23.11.2000.godine budući da je ista u Direkciji imaju tretman datog avansa ili da dostave strukturu po osnovu obaveze direkcije prema istima koju su zatvorili navedenom uplatom. Pročitani su dopisi „W“ od 2.11.2001.godine a u vezi povrata sredstava u kojim obavještavaju Republičku direkciju da su zaključili ugovor o udruživanju sredstava za izgradnju stana za M. E.-M. te da je iznos plaćen od Preduzeća „D“ B. te da pomenuto preduzeće od Republičke direkcije nije dobio nikakva novčana sredstava. Pročitani su dopisi Republičke direkcije br. 15/2-3262/08 od 1.9.2008.godine upućeni Centru javne bezbjednosti u kojem isti traže intervenciju radi preuzimanja stana navedenog u ovoj presudi gdje je navedeno da će ispred Direkcije biti prisutan M. T., pročitano je obavještenje „W“ upućeno Vladi RS u kojem navode hronološki sva dešavanja od zaključenja ugovora o udruživanju sredstava za izgradnju stana sa M. E.-M. kojim ističu da je stan u cjelosti završen te da je obavještenje o tome uručeno M. E.-M. koja ga je predala u Vladu RS dana 10.12.2007.godine i od tada pa do danas niko nije došao da zatraži preuzimanje ključeva stana niti je pomenuto preduzeće pismeno obavješteno o namjeri Vlade RS u vezi tog stana. Na kraju isti ističu da je sud u B. odlučio da sporni stan pripada Vladi RS te da isti stavljaju Vladi RS na raspolaganje predmetni stan. Pročitani su dopisi preduzeća „W“ upućeni Vladi RS od 8.12.2007.godine u kojoj isti obavještavaju Vladu RS da istoj stavljaju na raspolaganje stan koji je preduzeće izgradilo u Ul.... sprat ... broj stana ... ukupne površine ... pošto navedeno preduzeće u cjelosti naplatilo kupoprodajnu cijenu od Vlade RS. Pročitana je presuda Osnovnog suda Bijeljina broj 80 0 PS 003548 08 PS od 4.7.2008.godine iz koje je utvrđeno da je odbijen tužbeni zahtjev Preduzeća „D“ iz B. kojim je tražila da se utvrdi da je vlasnik nepokretnosti i to stana kojis e nalazi u B. na parceli označenoj kao k.č.br. ... etažnog broja ... u podulošku broj.... zk.ul.br. k.o. B. U obrazloženju pomenute presude navedeno je da iz ugovora o cesiji proizilazi da su cedent (povjerilac) Republička direkcija , cesus (dužnik) ODP IGM „D“ B. i cesionar (novi povjerilac) Preduzeće „W“ B. Tim ugovorom Republička direkcija je svoja dospjela potraživanja od ODP „D“ B. u iznosu od 148.362,15 KM prenijela na cesionara „W“ B. a što su strane ugovornice prihvatile potpisom i ovjerom ovog ugovora stoga proizilazi navedeno je u toj presudi da je Preduzeće „D“ za Republičku direkciju ispunio obavezu plaćanja iznosa od 148.362,15 KM što je utvrđeno i izvještaja Službe pravnog prometa a sam zaključen ugovor o cesiji nije ugovor o prometu nepokretnosti a cesija je samostalni pravni posao koji nije sam sebi svrha već joj je cilj izvršenje – ispunjenje nekog oblikatornog odnosa zasnovanog između ranijeg i novog povjerioca i to na način da povjerilac na novog povjerioca prenosi svoje potraživanje. Iz ugovora o udruživanju sredstava za izgradnju stana proizilazi da je „W“ iz B. zaključio ugovor o udruživanju sredstava za izgradnju stana sa M. E. – M. dana 16.9.2000.godine, te je izvršen uvid u ostale materijalne dokaze u sudskom spisu.

Iz izvoda iz kaznene evidencije utvrđeno je da optuženi nisu osudjivani.

Krivično djelo zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337 stav 4 u vezi sa stvom 1 KZ RS koje se optuženima stavlja na teret učinilo bi službeno ili odgovorno lice koje u namjeri da sebi ili drugom pribavi kakvu imovinsku korist iskoristivši svoj položaj ili ovlaštenje, prekoračivši granice svojih ovlaštenja ili ne vršeći službenu dužnost a pribavljena imovinska korist prelazi iznos od 50.000,00 KM. Iz izložene definicije predmetnog krivičnog djela proizilazi da se radi o tzv. „delicta propria“ jer učinilac ovih krivičnih djela može biti samo službeno ili odgovorno lice, što znači da je svojstvo učinioca bitno obilježje ovog krivičnog djela. Po ocjeni ovog suda a što i među

strankama u postupku nije bilo sporno da su u kritično vrijeme optuženi M. N., D. I. i N. Dj. imali svojstvo odgovornog lica u smislu člana 126 stav 5 Krivičnog zakonika RS. Osobenost – specifičnost radnje izvršenja ovog krivičnog djela je njegova usmjerenost određenom cilju tj. namjeni da se za sebe ili drugog pribavi kakva korist ili da se drugom nanese kakva šteta. U krivično pravnom smislu od koristi imovinske prirode treba podrazumijevati svako uvećanje ili poboljšanje svoje ili imovine drugog lica odnosno sprečavanje umanjnja te imovine ili njene vrijednosti a štetu treba posmatrati u obrnutom odnosu na gore navedenom. Ovo krivično djelo je krivično djelo samo kada izvršilac istog postupka sa namjerom da sebi ili drugom pribavi kakvu korist odnosno da drugom nanese neku štetu. Za postojanje ovog krivičnog djela nije dovoljna samo svijest učinioaca o nedopustivosti radnje izvršenja ili propuštanja, svjest o činjenici da takva radnja vodi ka pribavljanju sebi ili drugom kakve koristi ili nanošenje štete drugom, već je nužan i voljni elemenat tj. da učinilac krivičnog djela upravo postupka tako što želi tu posljedicu. Za postojanje svršenog krivičnog djela po ocjeni ovog suda neophodno je da je korist pribavljena odnosno da je šteta nastupila.

Po ocjeni ovog suda a nakon provedenih dokaza na glavnom pretresu nije dokazano da je optuženi N. Dj. učestovao u radnji izvršenja predmetnog krivičnog djela. Isti je nema sumnje u kritičnom periodu obavljao dužnosti direktora Preduzeća „W“ B., ali nije učestovao u zaključenju ugovora o ustupanju potraživanja „cesiji“ broj protokola 7651 prema kojem je Republička direkcija za robne rezerve svoja dospjela potraživanja u iznosu od 148.362,15 KM prema preduzeću „D“ B. a na osnovu isporuka 30 tona mazuta ustupila Preduzeću „W“ čiji je direktor bio optuženi a niti je isti učestovao prilikom zaključenja ugovora o udruživanju sredstava za izgradnju stana sa M. E.-M. dana 16.9.2000.godine niti je pak izdao nalog da se pomenutoj M. E.-M. izda fiktivni nalog blagajne broj 047/2000 od 13.12.2000.godine. Optuženi tokom cijelog postupka negira svoje učešće u navedenim radnjama braneći se da je u sporno vrijeme bio odsutan iz preduzeća. Odbranu optuženog potvrdili su u cjelosti saslušani svjedoci M. E. –M., S. V., koji je naglasio da je on lično vodio sve poslove oko izgradnje tog stana našta ima uredno ovlaštenje od strane optuženog te svjedok M. B., koji je obavljao poslove finansija u pomenutom preduzeću, a oba ova svjedoka su postupala shodno aktima preduzeća „W.“ i važećim zakonskim odredbama

Po ocjeni ovog suda dokazima na glavnom pretresu nije dokazano da je optuženi M.N. postupao u namjeri da sebi niti narodnom poslaniku M. E. –M. pribavi u vlasništvo stan u B. u Ul. ... površine oko ... prekoračivši granice svog ovlaštenja pošto je kao direktor Republičke direkcije zaključio fiktivni ugovor o ustupanju potraživanja (cesija), prema kojem je Republička direkcija imala svojstvo cedenta i svoja dospjela potraživanja u iznosu od 148.362,15 KM prenijela cesusu „D“ B. a potraživanje je proisteklo na osnovu isporuka 300 tona mazuta odobrenog rješenjem Vlade RS od 21.12.1999.godine kao donacija na teret budžeta RS iako sa preduzećem „W.“ kome je ustupljeno potraživanje nisu bili ni u kakvom poslovnom odnosu. Prema stanju sudskog spisa i izvedenih dokaza na glavnom pretresu nesporno je utvrđeno da je optuženi M. N. u kritičnom periodu imao svojstvo odgovornog lica obavljajući poslove direktora Republičke direkcije. Takodjer je nesporno dokazano da se M. E.-M. narodni poslanik Skupštine RS obraćala Vladi RS radi rješenja njenog stambenog pitanja a što je dokazano iskazima saslušanih svjedoka Dj. L., M. E.-M. i tadašnjeg predsjednika Vlade RS M. D.. Takodjer je nesporno dokazano da je postojala odluka Vlade RS o rješavanju stambenih pitanja narodnih poslanika i ministara koji su koristili napuštenu imovinu te da je za rješavanje tog problema u budžetu RS izdvojena značajna stavka novčanih

sredstava. Takodjer iz iskaza samih optuženih te svjedoka M. E.-M., Dj. L. i N. P. proizilazi da je optuženi M. N. znao za takvu odluku Vlade RS i za način rješavanja stambenog pitanja u konkretnom slučaju narodnog poslanika M. E.-M.. Isti je imao valjano rješenje Vlade RS od 21.12.1999.godine da se Preduzeću „D“ B. isploruči 300 tona mazuta što je uredno i fakturisano o čemu svjedoče računi i otpremnice koje se nalaze u sudskom spisu. Stoga sud smatra da samo zaključivanje ugovora o ustupanju potraživanja cesiji ne može biti protupravno jer se radi o načinu regulisanja odnosa izmedju pravnih subjekata te da su bili ispunjeni svi zakonski uslovi propisani članom 436 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima gdje je propisano da povjerilac može ugovorom zaključenim sa trećim licem prenijeti na ovog svoje potraživanje izuzev onog čiji je prenos zabranjen zakonom ili koje je vezano za ličnost povjerioca ili koje se po svojoj prirodi protivi prenošenjem na drugog. U vrijeme zaključenja predmetnog ugovora o ustupanju potraživanja „cesiji“ u to vrijeme je to bio uobičajen način rješavanja stambenih pitanja a do privatizacije stanova je došlo mnogo kasnije. Da je predmetna cesija bila pravno valjana proizilazi i iz presude Osnovnog suda Bijeljina od 4.7.2008.godine. Po ocjeni suda i prije zaključenja pomenutog ugovora postojao je poslovni odnos izmedju Republičke direkcije i Preduzeća „D“ iz B. a što karakteriše isporuka mazuta po rješenju Vlade sa urednom pratećom dokumentacijom. Takodjer iz dokaza materijalne prirode i prepiske koje je vodilo Preduzeće „W“ sa Mnistarstvom i Republičkom direkcijom proizilazi da predmetni stan je izgradjen, da je uredno plaćen i da je stavljen na raspolaganje Vladi RS a o čemu su se izjasnili kako optuženi u svojim iskazima tako i svjedok M. B. Iz tog razloga po ocjeni suda u konkretnom slučaju nije nastupila nikakva šteta za budžet RS jer za uplaćeni iznos isti su dobili stan po odgovarajućim tržišnim cijenama. Ostaje nejasno na koji način bi bio oštećen budžet RS za navedeni iznos ako je kako to tvrdi optužnica dodjeljeni mazut dat Preduzeću „D“ B. kao donacija što znači da se isti nije trebao platiti te da šteta i nije mogla biti nanesena. Stoga proizilazi da se u radnjama optuženog M. N. ne stiču bitna obilježja krivičnog djela iz člana 337 stav 4 KZ RS a posebno ni na koji način nije dokazana njegova namjera da prekoračenjem svojih ovlaštenja zaključi predmetni ugovor o cesiji radi pribavljanja koristi narodnom poslaniku M. E.-M. i nanošenja štete budžetu RS. Iz iskaza svjedoka P. N. koji je u kritično vrijeme radio kao pravnik u Republičkoj direkciji proizilazi da se prije potpisivanja ugovora o cesiji optuženi konsultovao sa istim te da mu je preporučeno od strane Finansijske policije da se na taj način naj lakše zatvori navedeni pravni odnos izmedju ta tri pravna subjekta jer bez tog ugovora Preduzeće „D“ nije bilo u mogućnosti da plati Preduzeću „W“ izgradnju predmetnog stana a o čemu se precizno izjasnila svjedok Č. M., te optuženi D. I. u iznošenju svoje odbrane.

Po ocjeni vijeća ovog suda a što medju strankama nije ni sporno je da je optuženi D. I. imao svojstvo odgovornog lica i to direktora Preduzeća „D“ B. Takodjer vijeće ovog suda smatra da isti nije postupao umišljajno prilikom zaključenja ugovora o ustupanju potraživanja „cesiji“ gdje je njegovo preduzeće imalo svojstvo „cesusa“, a po osnovu isporuke 300 tona mazuta odobreno rješenje Vlade RS od 21.12.1999.godine na teret budžeta RS ustupajući iznos cesionaru „W“ doo B. i uplaćujući iznos na žiro račun Preduzeća „W“ d.o.o. B. za rješavanje stambenog pitanja M. E.-M. Neposredno prije krivičnog događaja optuženi je imenovan za direktora pomenutog preduzeća. Po ocjeni suda dokazima provedenim na glavnom pretresu optuženi nije znao da 300 tona mazuta koje je dobio od Republičke direkcije su donacija pošto je navedeni mazut uredno proveden u računovodstvu pomenutog preduzeća, isti je fakturisan i sve je učinjeno transparentno u knjigovodstvenoj dokumentaciji Preduzeća „D“ B. o čemu se precizno

izjasnio na glavnom pretresu stalni sudski vještak M. Z., te radnik tog preduzeća zadužen za vođenje poslova finansija Č. M.. Takodjer optuženi je znao za način rješavanja stambenog pitanja M. E.-M. te je zaključio pomenuti ugovor o cesiji a za to je imao ovlaštenje u skladu sa zakonskim propisima. O karakteru tog ugovora mišljenje je dala i presuda Suda u Bijeljini broj 80 0 PS 00354808 PS od 4.7.2008.godine. Takodjer, nesporno je utvrđeno da Preduzeće „D“ B. ovom pravnom poslu nije pretrpilo nikakvu štetu niti korist pošto je svoje potraživanje umjesto da plati Republičkoj direkciji za isporučeni mazut platilo navedeni novčani iznos Preduzeću „W“ d.o.o. B.

Vijeće ovog suda smatra da dokazima izvedenim za glavnom pretresu nije dokazano da su optuženi M. N., D. I. i N. Dj. postupali umišljajno i to sa namjerom kao većim stepenom umišljaja da M. E.-M. pribave u vlasništvo stan i B. prekoračivši granice svojih ovlaštenja tako što su M. N. kao direktor Republičke direkcije, N. I. direktor preduzeća „D“ B. i N. Dj. direktor „W“ zaključili ugovor o ustupanju potraživanja prema kojem je Republička direkcija svoja dospjela potraživanja za isporučeni mazut na teret Budžeta RS ustupila Preduzeću „W“ d.o.o. B. i na osnovu tog ugovora je Preduzeće „D“ izvršilo uplatu navedenog iznosa na žiro račun Preduzeća „W“ d.o.o. B. U vrijeme zaključaja pomenutog pravnog posla M. E.-M. nije ni mogla pribaviti stan u vlasništvo, već samo stanarsko pravo na predmetni stan shodno tada važećem Zakonu o stambenim odnosima. Ovim pravnim poslom po ocjeni ovog suda nije nastupila nikakva šteta niti je nekom pribavljena imovinska korist.

Vijeće ovog suda se bavilo i analizom da li je predmetno krivično djelo ostalo u pokušaju shodno prijedlogu Okružnog tužilaštva Banjaluka. Medjutim, bez obzira što u konkretnom slučaju po ocjeni vijeća nije nastupila šteta niti je pribavljena protivpravna imovinska korist nema elementa pokušaja predmetnog krivičnog djela pošto kod optuženih nedostaje umišljaj odnosno namjera kao veći stepen umišljaja a kao bitni elementi predmetnog krivičnog djela.

Imajući u vidu navedeno a kako nije dokazano da su optuženi izvršili premetno krivično djelo koje im se javnom optužbom stavlja na teret, ovaj sud je primjenio odredbe člana 350 tačka 3 Zakona o krivičnom postupku i optužene oslobodio od optužbe zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337 stav 4 KZ RS i odlučio kao u izreci ove presude.

Na osnovu člana 99 stav 1 Krivičnog zakona Republike Srpske odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padnu na teret budžetskih sredstava suda.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci a na osnovu člana 352 Zakona o krivičnom postupku RS.

ZAPISNIČAR
Milka Lakić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Spasen Keleman

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Okružnom sudu Banjaluka u roku od 15 dana od dana prijema iste putem ovog suda.

CIN^{*}